

LYMPHOLOGIE

Physiologie und Pathologie der Lymphgefäße und des Lymphkreislaufes (Limfologie. Fiziologia și fiziopatologia vaselor limfatice și a circulației limfei)

Rusznayák I., Földi M., Szabó Gy.

Editura Academiei, Budapesta, 1969

Volumul intitulat „Lymphologie“ de Rusznayák, Földi și Szabó este cea mai cuprinzătoare operă apărută pînă în prezent referitor la sistemul limfatic, care — pe lingă sinteza datelor din literatură — însușește și cercetările proprii ale autorilor. În comparație cu edițiile anterioare în limba maghiară (1955), germană (1957), rusă (1957), franceză (1964) și engleză (1960, 1967), prezentarea actuală (1969) apare nu numai cu titlul schimbat mai cuprinzător, dar și din punctul de vedere al conținutului mult îmbogățit cu rezultatele celor mai noi investigații. Dar chiar și cu această completare opera oferă în realitate mult mai mult decît promite titlul, deoarece tratează sistemul limfatic nu numai din punctul de vedere al fiziologiei și fiziopatologiei, ci și prin prisma morfologiei.

Textul clar și ușor de parcurs al acestei monografii de 625 de pagini, reprezentative și estetice, este ilustrat cu 425 de imagini și 89 de tabele. Alături de frumoasele microfotografii color executate impecabil, iconografia este întregită de ilustrații macroscopice, schițe de reconstrucție în culori și tabele foarte expresive. Analiza exactă a imensului material faptic este mult înlesnită de tabla de materii (32 pagini), indexul nominal (10 pagini) și de redactarea deosebit de îngrijită a textului. Această operă cuprinzătoare se bazează pe mai mult de 2.500 de surse bibliografice și pe rezultatele investigațiilor științifice efectuate de un număr de peste 2.000 de cercetători.

Din cele trei părți ale monografiei, prima abordează istoricul problemei și datele de embriologie și de anatomie. Partea a doua tratează aspectele generale ale fiziologiei și fiziopatologiei sistemului limfatic, iar partea a treia este consacrată studiului problemelor speciale legate de fiziologia și fiziopatologia aparatului limfatic.

În prima parte, după o trecere în revistă a istoricului cunoștințelor despre sistemul limfatic, autorii subliniază o serie de date filo- și ontogenetice în vederea fundamentării concepției medico-biologice privind circulația limfatică. Tot aici, într-un capitol de 40 de pagini, se descrie anatomia sistemului limfatic bogat ilustrat cu imagini macro-, micro- și submicroscopice. O atenție deosebită merită capitolul care se ocupă cu metodele de cercetare. În capitolul de anatomie specială, extins pe 60 de pagini, se descrie amănunțit sistemul limfatic al diferitelor organe, pînă la nivel de ultrastructură. Ca o sinteză a materialului iconografic aferent, o suită de imagini în culori, prin reconstrucții bi- și tridimensionale îmbogățesc aspectul descriptiv al faptelor.

Partea a doua tratează în capitole separate producerea limfei, rolul țesutului conjunctiv în secreția acesteia, raportul ei cu lichidul interstițial, permeabilitatea vaselor limfatice, funcția de filtrare și de resorbție a membranelor seroase, factorii care întrețin circulația limfatică, compoziția chimică a limfei și problemele legate de insuficiența circulației limfatice.

Capitolele de fiziologie și fiziopatologie, aparținînd părții a treia, dezvoltă mai amănunțit aspectele fiziologice și fiziopatologice ale sistemului limfatic din diferite organe și aparate biologice (ca: inima, vasele sanguine, plămîinii, stomacul, intestinale, ficatul, rinichii, glandele sexuale, pancreasul, suprarenalele, tiroida, glanda mamară și splina), tratînd separat circulația limfatică a sistemului nervos central, relația acesteia cu circulația lichidiană, sindromul Melkersson-Rosenthal-Miescher, problema edemului limfatic cronic și elefantiaza. În final sînt sintetizate datele privitoare la regenerarea vaselor și a nodulilor limfatici.

Pe lângă prelucrarea îngrijită a datelor apărute până în prezent în literatură, meritul deosebit al acestei monografii este acela de a înfățișa rezultatele cercetărilor proprii și constatările originale ale autorilor, precum și relevarea problemelor încă nelămurite, care necesită o rezolvare în perspectivă. Capitolul cel mai detaliat și bogat în fapte care se ocupă cu mecanismele limfogenezei și cu factorii de bază ai circulației limfatice — ambele aspecte constituind laturi fundamentale ale fiziologiei și fiziopatologiei limfatice — cuprinde în același timp și o sinteză reușită a investigațiilor de mai mulți ani ale autorilor.

Această operă amănunțită, cu caracter de tratat, care reprezintă un bogat tezaur al cunoștințelor medico-biologice referitoare la sistemul limfatic, satisface pe deplin morfologul, fiziologul și patologul și este recomandată oricărui clinician, fiindcă cuprinde integral date referitoare la toate organele corpului uman.

Prof. dr. doc. T. Maros
Conf. dr. L. Lázár